

Guia per a l'avaluació del risc en possibles casos de tràfic d'éssers humans que afecten persones migrants i/o refugiades

Clàusula d'exempció de responsabilitat

El contingut d'aquest document representa únicament l'opinió de les seves autores i en són les úniques responsables. La Comissió Europea no accepta cap responsabilitat de l'ús que es pugui fer de la informació que conté.

ÍNDEX

Introducció

4

El tràfic de persones com a violació dels drets humans

6

Claus per detectar el tràfic de persones

10

Claus per a la valoració del risc

13

Claus d'actuació davant de possibles casos de tràfic

20

Indicadors per a l'avaluació inicial de la vulnerabilitat / del risc

23

Crèdits

24

Annex

26

INTRODUCCIÓ

Projecte Esperança i SICAR cat són dues entitats amb més de vint anys d'experiència en el suport integral a dones víctimes de tràfic d'éssers humans per a qualsevol finalitat d'explotació. Totes dues entitats formen part de la Congregació de Religioses Adoratrices a Madrid i Barcelona respectivament.

Aquest suport integral inclou allotjament adequat i segur, cobertura de necessitats bàsiques, suport jurídic, sociolaboral i educatiu, atenció social, suport per a la salut integral i ajut per al retorn voluntari, si així ho decideixen les dones. A més, les dues entitats tenen serveis telefònics d'assistència 24 hores atesos per professionals especialitzades en la detecció de casos, suport per a la identificació i l'atenció d'emergència.

Aquesta Guia d'avaluació de les necessitats i els riscos que poden afectar persones víctimes (o víctimes potencials) de tràfic d'éssers humans s'emmarca en el projecte "Iniciativa Transnacional contra el tràfic en el context dels Sistemes d'Asil" (TIATAS per les sigles en anglès), que té com a objectiu la millora dels processos d'identificació primerenca i de derivació segura de les víctimes de tràfic (o possibles víctimes de tràfic) que es troben entre les persones refugiades i/o migrants que demanen asil a la UE.

Com a entitats especialitzades en l'assistència integral a persones víctimes de tràfic d'éssers humans per a qualsevol finalitat d'explotació, aquesta guia es basa en la nostra experiència pràctica en processos de coordinació amb altres entitats, i també en la nostra experiència directa en els processos de detecció i identificació de víctimes de tràfic, i l'elaboració d'anàlisi de riscos i propostes personalitzades d'intervenció.

Per què aquesta guia?

Tot i l'augment de la sensibilització i del coneixement amb relació al tràfic d'éssers humans, entre professionals de centres de recepció, assistència i acolliment a persones migrants o demandants d'asil, encara hi ha barreres importants en la detecció d'indicis de tràfic i l'abordatge adequat dels casos en aquesta fase d'acolliment i/o atenció inicial a aquest tipus de població.

La gran majoria de les víctimes del tràfic, incloses les que arriben a Europa per costa o aeroport, o que demanen asil, no són detectades ni identificades com a tals, i, per tant, no tenen accés als drets, inclosos l'assistència, el suport i la protecció especialitzada, que els són reconeguts segons la legislació espanyola.

En aquests contextos de tràfic o de destinació, l'oportunitat de detectar i identificar una víctima de tràfic abans de perdre el contacte és molt limitada. Aquest període de temps tan curt s'ha d'utilitzar de manera eficient, ràpida i proactiva.

Quin és l'objectiu d'aquesta guia?

Aquesta guia ofereix directrius clares i senzilles per avaluar els tipus de riscos a què s'enfronten les persones migrants o demandants d'asil detectades com a possibles víctimes de tràfic en centres d'acollida, rebuda i suport a persones migrants.

Igualment, la guia presenta claus per dur a terme una primera intervenció amb aquestes persones que permeti a la persona que intervé demanar informació i detectar indicis de tràfic d'éssers humans en aquest moment clau.

En cas que efectivament s'observin indicis de tràfic, la guia inclou orientacions perquè, des d'aquesta entitat generalista, es dugui a terme la derivació immediata de la presumpta víctima a una entitat especialitzada en l'atenció integral a persones víctimes de tràfic perquè aquesta li pugui oferir el suport i l'acompanyament adequat a la situació concreta, que li permeti recuperar-se i accedir als seus drets a través del desenvolupament conjunt d'un pla d'intervenció personalitzat.

Aquesta guia, doncs, se centra en el moment de contacte inicial entre la persona migrant i/o demandant d'asil víctima, o potencial víctima, de tràfic d'éssers humans, i el professional de primera línia d'una organització o centre d'acollida i suport.

En aquest sentit, és fonamental entendre la importància de la coordinació davant l'existència de motius raonables, o simples indicis, de l'existència d'un possible cas de tràfic d'éssers humans, i de la necessitat d'actuar i col·laborar entre aquestes organitzacions d'acollida immediata de persones migrants o demandants d'asil i les entitats especialitzades en l'atenció a víctimes de tràfic davant la mera sospita, sense esperar a tenir certeses.

El contacte i l'intercanvi primerenc i fluid entre els dos tipus d'organitzacions facilita una intervenció coordinada en el curt marge de temps de què es disposa, i és fonamental a l'hora de promoure l'accés segur i coordinat a l'atenció especialitzada, així com per evitar la revictimització de les víctimes o víctimes potencials.

És important ressaltar la complementarietat entre tots dos tipus d'organitzacions. Mentre l'organització d'acolliment immediat de persones migrants o demandants d'asil detecta situacions i possibles fonts de risc per a la víctima, o possible víctima, de tràfic, l'entitat especialitzada confirma, completa, aprofundeix i desenvolupa mesures d'actuació individualitzades segons cada cas, garantint l'accés als drets específics que tenen les víctimes de tràfic segons la nostra legislació.

A qui s'adreça aquesta guia?

Aquesta guia pretén oferir informació fàcil i accessible als professionals de primera línia d'organitzacions o entitats no especialitzades que, pel focus de la seva feina, estan en contacte, o poden estar-ho, amb possibles víctimes de tràfic, o amb població vulnerable (especialment persones migrants o demandants d'asil) que poden estar o caure en una situació de tràfic.

EL TRÀFIC DE PERSONES COM A VIOLACIÓ DELS DRETS HUMANS

El tràfic de persones atempta contra els drets humans de les seves víctimes, que veuen conculcats drets tan bàsics i universals com el dret a la vida, a la integritat, a la llibertat i la seguretat, a la llibertat de moviment, a no ser sotmès a tortures i/o tractes o penes cruels, inhumans o degradants entre d'altres.

Així ho ratifica el Conveni del Consell d'Europa sobre la lluita contra el tràfic d'éssers humans (Conveni de Varsòvia) de 2005, que afirma que el tràfic constitueix una violació dels drets de la persona i un atemptat contra la dignitat i la integritat de l'ésser humà.

En el mateix sentit, la Directiva 2011/36/UE del Parlament Europeu i del Consell d'Europa relativa a la prevenció i la lluita contra el tràfic d'éssers humans i a la protecció de les víctimes del 2011, incideix que el tràfic d'éssers humans (...) constitueix una greu violació dels drets humans i està prohibit explícitament per la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

Aquesta gravíssima violació dels drets humans exigeix als estats complir amb la seva responsabilitat i obligacions internacionals, donant primacia als drets humans de les víctimes, aplicant un enfocament de gènere i actuant amb la diligència deguda.

El deure de diligència deguda implica l'obligació positiva de protegir les víctimes reals o potencials, així com l'obligació procedimental d'investigar el tràfic i prendre mesures per garantir que totes les víctimes de tràfic siguin identificades correctament i ha de contenir sempre una especialització i un plus de protecció en aquells casos de tràfic que suposen, a més a més, una forma de violència de gènere. Les obligacions de l'Estat inclouen prendre mesures per afavorir la recuperació integral (física, emocional, psicològica i social) de les persones víctimes de tràfic, millorant el seu dret a una protecció adequada, assistència i reparació, inclosa la compensació efectiva, amb l'enfocament i la perspectiva de gènere necessaris. A més, si no han pogut prevenir i evitar les violacions de drets humans de les víctimes de tràfic, els estats són responsables d'identificar, protegir, reparar i compensar les víctimes, i també de castigar els culpables, perquè els seus actes no quedin impunes i per impedir que continuïn duent a terme l'activitat delictiva.

Enfocaments i principis s'han d'aplicar davant del tràfic de persones

L'enfocament de drets humans

Un enfocament de drets humans davant del tràfic col·loca la protecció dels drets fonamentals i del benestar de les víctimes al centre de totes les actuacions adoptades per prevenir i erradicar el tràfic. És fonamental tenir en compte que les mesures contra el tràfic de persones no haurien d'afectar negativament els drets humans i la dignitat de les persones i, en particular, els drets dels qui han estat víctimes del tràfic, de les persones migrants, desplaçades internes, refugiades i demandants d'asil.

A Espanya, les víctimes de tràfic d'éssers humans gaudeixen de drets mentre són víctimes d'un delictes. A més, la nostra legislació els reconeix alguns drets específics derivats dels estàndards internacionals de les Nacions Unides, el Consell d'Europa i la Unió Europea, com ara:

- El dret a ser identificades per les autoritats, segons indicis o motius raonables.
- El dret a rebre informació, protecció i suport de manera immediata i no condicionada a la seva col·laboració amb les autoritats, per afavorir la seva recuperació integral (físicament, psicològicament i socialment).
- El dret a l'assistència jurídica gratuïta (sense necessitat de justificar els seus recursos) i a participar en els processos judicials.
- El dret a un període de restabliment i reflexió de noranta dies, prorrogable en cas de trobar-se en situació administrativa irregular, per poder-se distanciar dels traficants i prendre una decisió informada sobre la seva col·laboració amb les autoritats en la persecució del delictes.
- El dret a demanar un permís de residència i treball, en el cas de les víctimes de tràfic procedents de tercers països, ja sigui a partir de la seva col·laboració amb les autoritats, o en atenció a la seva situació personal.
- El dret que no se'ls imposin ni penes, ni sancions per delictes que els traficants els hagin obligat a cometre (principi de no punició).
- El dret a accedir a la justícia i a la reparació per les violacions dels drets humans que han patit (inclòs el dret a compensació), garantint-ne l'accés a vies de recurs efectives i apropiades.

L'enfocament de “no fer mal”¹

El principi de no fer mal (*Do Not Harm*, en anglès) prové del jurament hipocràtic mèdic, però la seva aplicació s'ha estès a altres camps. Aquest enfocament reconeix que les accions ben intencionades poden causar danys involuntàriament, i requereix que els professionals identifiquin i mitiguin qualsevol dany potencial que pugui comportar la seva actuació.

Es poden produir danys o conseqüències negatives no desitjades en qualsevol moment del procés de detecció, identificació, derivació i assistència a víctimes de tràfic que comporten la revictimització de la persona. Aquests danys inclouen no detectar la víctima i aplicar-li el règim sancionador previst a la “Llei d'estrangeria”, confondre la víctima amb un delinqüent, no proporcionar informació en un idioma i d'una manera que pugui comprendre la seva situació, els seus drets i les seves opcions, entre altres situacions.

Totes les persones que intervenen amb víctimes (o possibles víctimes) de tràfic en qualsevol moment del seu procés, incloent-hi organitzacions d'acolliment immediat de persones migrants o demandants d'asil, treballadors de primera línia, entitats especialitzades en tràfic, agents encarregats de fer complir la llei, fiscals, jutges i altres actors clau, han de fer tot el possible per detectar, protegir i assistir les víctimes del tràfic d'éssers humans.

¹ Aquesta secció està basada en la publicació “Do Not Harm, Guide for Working with Trafficked Persons” (Australian Aid/Australian-ASEAN Counter Trafficking). 2021). <https://www.aseanact.org/wp-content/uploads/2021/11/SimplifiedVersion-DoNoHarmGuide.pdf>

Alguns elements de l'enfocament "no fer mal" per treballar en el tràfic de persones inclouen:

1. Respecte i protecció dels drets humans de les víctimes o possibles víctimes.
2. Confidencialitat, dret a la intimitat i l'anonimat.
3. Informació completa i consentiment.
4. Autodeterminació i participació.
5. No-discriminació.
6. Sensibilitat al gènere.
7. Interès superior de l'infant.

La no aplicació d'aquest enfocament pot produir una revictimització, així com una instrumentalització de la persona sotmesa a tràfic o en risc.

L'enfocament informat sobre el trauma²

Els mètodes de treball informats pel trauma es basen en la comprensió dels efectes nocius de les experiències traumàtiques juntament amb els principis fonamentals de compassió i respecte.

Aquest enfocament es basa, doncs, en tres pilars fonamentals:

1. Coneixement de la prevalença del trauma.
2. Comprensió de l'impacte del trauma en la salut física, emocional i mental de la persona que l'ha patit.
3. Comprensió que els serveis que presten assistència poden retraumatitzar les persones amb qui intervenen si no actuen adequadament.

Per tant, és fonamental que els professionals que entren en contacte amb persones que han viscut un trauma siguin conscients de les repercussions del trauma viscut, en reconeguin els símptomes i integrin aquests coneixements en les seves actuacions i respostes (inclosos procediments i metodologies de treball).

En el cas de les víctimes, o víctimes potencials, de tràfic d'éssers humans, és important saber que aquest delictes té un greu impacte sobre la salut integral de les persones, tant físicament, com emocional, psicològica i social.

L'enfocament de gènere

El tràfic de persones es nodreix de les desigualtats de gènere, i per això no és estrany que afecti de forma desproporcionada dones i nenes. Tal com afirma el Conveni d'Istanbul, el tràfic de dones i nenes per a determinades formes d'explotació suposa una forma de violència contra la dona, ja que implica "actes de violència basats en el gènere que comporten per a les dones danys o patiments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica, incloses les amenaces de realitzar aquests actes, la coacció o la privació arbitrària de llibertat, a la vida pública o privada". A més, determinades formes de tràfic suposen «violència contra la dona per raons de gènere», ja que són formes de violència contra una dona pel fet de ser-ho, o pel fet que els afecti de manera

² Per a més profunditat sobre aquest tema podeu consultar: "The Trauma-Informed Code of Conduct for all professionals working with Survivors of Human Trafficking and Slavery" publicat per la Fundació Helen Bamber, i disponible a: <https://www.helenbamber.org/sites/default/files/2022-01/HBF%20Trauma%20Informed%20Code%20of%20Conduct%20nd%20Edition.pdf>

desproporcionada. Les formes de tràfic per a explotació que tenen una incidència desproporcionada en dones i nenes són, com a mínim:

- Tràfic per a explotació sexual (comercial o no), inclosa la pornografia
- Tràfic per a l'explotació laboral en sectors fortament feminitzats, com ara el servei domèstic o la feina en "salons de bellesa", o en determinats sectors de l'agricultura.
- Tràfic per a matrimoni forçat
- Tràfic per a la gestació de nadons per després vendre'ls o per a adopcions il·legals

El principi de no punició

Segons l'article 26 del Conveni de Varsòvia, les víctimes seran eximides de responsabilitat per la seva participació en activitats il·lícites que hagin estat obligades a cometre en el marc del tràfic.

Aquest principi és fonamental per evitar la revictimització de les persones que han patit el tràfic i s'ha d'observar, i implementar, al llarg de les fases de detecció, identificació i assistència.

CLAUS PER DETECTAR EL TRÀFIC DE PERSONES

Ampliar la mirada i aprofundir en el tràfic de persones

És fonamental, per ampliar la nostra mirada i aprofundir en el tràfic de persones com a problema complex, entendre que no hi ha un únic perfil de víctima de tràfic, ni un únic perfil de traficant i que les finalitats d'exploració a les quals poden ser sotmeses les víctimes són múltiples i diverses. A més, és important tenir en compte que les víctimes de tràfic extracomunitàries poden tenir necessitat de protecció internacional, si tenen una por fundada de patir persecució, en cas de tornar als seus països d'origen sense garanties de seguretat i protecció per part de les seves autoritats. D'altra banda, la realitat evidencia que el tràfic de persones es pot produir amb destinació a Espanya, dins d'Espanya (tràfic intern), en trànsit o amb Espanya com a país d'origen, per la qual cosa és molt important que els professionals puguin comprendre els diferents escenaris que es poden donar i posin especial èmfasi en els casos transnacionals de tràfic, aquells en què hi ha diversos països implicats.

10

Víctima de tràfic

“Víctima de tràfic” és qualsevol persona que hagi estat captada, traslladada, rebuda o allotjada (accions), per mitjà d'amenaques, coaccions, violència física o psicològica, engany, abús de la seva situació, o altres (mitjans), amb la finalitat de sotmetre-la a explotació (finalitats), sigui en el sector que sigui, i amb independència de la seva situació administrativa al país (nacional, estrangera, regular o irregular).

Perquè hagi tingut lloc el delicte no cal que s'hagin creuat fronteres internacionals, que els autors del delicte formin part d'una organització criminal, ni que l'explotació hagi estat efectiva, ja que n'hi ha prou amb la mera intenció d'explotar la persona perquè s'hagi consumat el delicte.

A la pràctica, de cara a la identificació de la víctima, i per tal d'oferir-li suport, assistència, protecció i accés als seus drets, és fonamental entendre i reconèixer que la persona que ha patit el tràfic és “víctima” pel fet d'haver patit el fet traumàtic, amb independència que ho denunciï o no, i, per tant, al marge que s'iniciï o no un procés penal.

Així mateix, seria vital reconèixer en els casos de tràfic que no només cal tenir en compte la situació i les necessitats de les víctimes directes, sinó també les de les víctimes indirectes, principalment familiars que es troben al país d'origen i que pateixen també les conseqüències del delicte.

Diversitat de perfils entre les víctimes de tràfic

Sovint, la imatge que ens ve al cap quan parlem de persones víctimes de tràfic és la d'una dona, jove, amb un nivell baix d'estudis, amb càrregues familiars, provinent d'un context fràgil en l'àmbit estructural, d'un país poc desenvolupat o en conflicte, normalment situat al sud global (Àfrica, Amèrica Llatina i Àsia), i que ha creuat una, o diverses, fronteres, i arriba de forma irregular i, per tant, indocumentada.

Tot i això, l'experiència ens demostra que no podem parlar d'un únic perfil que defineixi com és una víctima de tràfic d'éssers humans.

A l'hora de fer una avaluació del risc és necessari ampliar la mirada pel que fa a la diversitat de perfils de les víctimes:

1. Tot i que el tràfic afecta de manera desproporcionada dones i nenes, és important tenir en compte que cada vegada més homes són detectats com a víctimes de tràfic.
2. Una persona que ha patit tràfic pot ser menor d'edat, jove o madura, pot no tenir estudis, tenir un grau mitjà, o ser universitària. Pot, o no, tenir persones a càrrec, pertànyer a una minoria ètnica o racial, o ser membre d'un grup ètnic majoritari al seu país d'origen. Pot tenir algun tipus de discapacitat mental o física, o no. També la identitat de gènere i l'orientació sexual poden ser diverses. Pot provenir d'un país estranger o ser nacional del país on és sotmesa a tràfic.
3. Una persona víctima de tràfic pot estar en una situació de vulnerabilitat al seu país d'origen, tenir càrregues familiars i haver patit malaltia, atur, pobresa o violència de gènere. També pot ser una persona que no tingui una situació de precarietat, sinó que, per exemple, hagi iniciat un procés migratori amb el desig de tenir millors oportunitats professionals.

Diversitat de perfils dels traficants

A l'hora de dur a terme una avaluació del risc també és fonamental tenir en compte que, així com no hi ha un únic perfil de víctima de tràfic, tampoc hi ha un únic perfil de traficant:

1. El tràfic pot ser dut a terme per xarxes criminals organitzades (màfies), per autors individuals que actuen en benefici propi, o per grups informals sense estructures organitzades al darrere.
2. Els traficants també poden ser persones totalment desconegudes amb les quals no hi ha un vincle previ, persones conegudes i de confiança, familiars i també persones que simulen una relació de parella sense que aquesta sigui real.
3. Finalment, els traficants poden actuar directament, a través de persones intermediàries o per Internet, per xarxes socials o plataformes de feina.

Complexitat del tràfic i diversitat en les finalitats d'explotació

A l'hora de dur a terme una avaluació del risc és important ser conscients que el tràfic d'éssers humans abasta diferents finalitats d'explotació.

Segons el Protocol de Palerm de l'any 2000, que conté la definició internacionalment acceptada de "tràfic de persones", el tràfic es duu a terme amb finalitats d'explotació, que inclouen, com a mínim, l'explotació de la prostitució aliena o altres formes d'explotació sexual, els treballs o serveis forçats, l'esclavatge o les pràctiques anàlogues a l'esclavatge, la servitud o l'extracció d'òrgans.

A Espanya, l'article 177 bis del Codi penal ha estat reformat dues vegades els darrers deu anys amb l'objectiu de transposar les obligacions adquirides a través de la ratificació de diferents instruments internacionals. Després de la reforma del 2015 per transposar la Directiva 2011/36/UE, l'article 177 bis del Codi penal castiga el tràfic d'éssers humans amb les finalitats següents:

1. La imposició de treball o de serveis forçats, l'esclavatge o les pràctiques similars a l'esclavatge, a la servitud

- o a la mendicitat.
- 2. L'exploració sexual, inclosa la pornografia.
- 3. L'exploració per fer activitats delictives.
- 4. L'extracció d'òrgans corporals.
- 5. La celebració de matrimonis forçats.

Tot i aquesta definició àmplia del tràfic de persones, la realitat ens mostra que se segueixen detectant i identificant a la pràctica majoritàriament casos de tràfic amb finalitats d'exploració sexual en prostitució, mentre que altres finalitats de tràfic romanen ocultes i infradetectedes.

La realitat també ens mostra que sovint hi ha una superposició de situacions d'exploració (per exemple, tràfic amb finalitats d'exploració laboral en feines de la llar juntament amb servitud sexual), i que diferents finalitats d'exploració es poden produir de manera consecutiva (per exemple, en casos de dones que inicialment han estat víctimes de tràfic amb finalitat d'exploració per realitzar activitats delictives que, una vegada han estat detingudes en nombroses ocasions i, per tant, són menys "efectives" en aquesta àrea, són explotades sexualment en prostitució pels seus traficants).

CLAUS PER A LA VALORACIÓ DEL RISC

La valoració del risc s'ha de dur a terme des d'un enfocament de drets humans i centrat en la víctima, partint sempre d'escoltar i prioritzar les necessitats que expressa la víctima o potencial víctima de tràfic, respectant-la i acompanyant-la en la presa de decisions, des d'un criteri de confidencialitat.

L'avaluació del risc s'ha d'actualitzar i reavaluar de manera immediata, individualitzada i continuada, ja que els riscos no són estàtics, sinó que es van modificant. La víctima pot enfrontar-se al risc de patir danys i represàlies per part dels traficants i/o que aquestes represàlies es dirigeixin contra els seus familiars.

Riscos derivats de l'impacte directe del delictes

Les víctimes de tràfic són sotmeses a violacions de drets humans que poden tenir un greu impacte sobre la seva salut integral i atemptar contra la seva:

- Seguretat, integritat i autonomia personal
- Salut física i sexual
- Salut emocional, psicològica i mental
- Salut en l'àmbit social

Dret a la vida i a la seguretat	Amenaces, coaccions, violència física, sexual, psicològica
Dret a la dignitat de la persona	
Dret a la integritat	Condicions de vida inhumanes, denegació d'accés a la salut, avortament obligatori...
Prohibició de tracte cruel, inhumà o degradant	
Libertat de moviment	Confinament, segrest, control, persecució
Prohibició d'esclavatge, servitud, treball forçat o obligatori	Privació de la capacitat de triar i controlar la vida
Drets laborals (salari i remuneració Condicions de treball justes dret al descans)	Condicions de treball forçós, no retribució, no descans

Actuació del traficant individual o de la xarxa de tràfic

A l'hora de valorar el risc a què pot estar exposada la víctima de tràfic és important entendre la capacitat, possibilitat i intenció per part dels traficants d'utilitzar la violència contra la víctima. Per això és fonamental analitzar:

- Quin és el tracte que ha rebut la víctima o altres persones que es trobaven en la mateixa situació al llarg dels diferents moments (captació, trasllat, recepció, acollida i explotació, si aquesta s'ha arribat a produir)
- Si s'han produït amenaces i/o agressions verbals, físiques i/o sexuals
- Si els traficants es troben en possessió d'armes de qualsevol mena
- Si tenen antecedents per delictes greus i/o violents
- Si hi ha altres persones sotmeses que necessiten ajuda
- Si els traficants utilitzen la tecnologia per localitzar la víctima, coaccionar-la o extorsionar-la (a ella de manera directa o a persones del seu entorn proper).

14

Llocs de risc

La víctima i/o els seus familiars es poden trobar en risc tant al país d'origen, com al de trànsit, destí o refugi.

Amb l'objectiu de garantir la seguretat de la víctima i de proporcionar-li un lloc adequat i segur on poder distanciar-se dels traficants i restablir-se, cal identificar:

- els llocs on la persona va ser explotada o tenien la intenció d'explotar-la
- els llocs on continuen presents els traficants
- els llocs on continuen treballant
- els llocs on la víctima pot ser reconeguda i localitzada pel context d'explotació on ha estat

Perquè la víctima pugui dur a terme un procés de recuperació integral és important que pugui posar distància física i emocional amb aquests llocs i que pugui assentar-se en un lloc que sigui segur per a ella, on poder començar una nova vida amb el suport especialitzat necessari.

Risc en cas de ser tornada al país d'origen

Tràfic de persones, asil i principi de no devolució

Tot i que el fet d'haver estat víctima de tràfic en si mateix no dona dret automàticament a poder obtenir asil, algunes víctimes de tràfic estrangeres sí que poden reunir els requisits per obtenir protecció internacional en el marc de l'asil. Aquesta situació es dona quan aquestes víctimes:

- no poden tornar al seu país en condicions segures,
- han estat, o estan, en risc de ser objecte del tràfic,
- poden tenir una por fundada de persecució, o córrer el risc de patir danys greus si tornen al país d'origen.

Segons la legislació internacional, la protecció internacional i la protecció com a víctima de tràfic són compatibles.

Amb relació al risc que pot patir la víctima en cas de retornar o ser retornada o expulsada al seu país d'origen, cal aplicar i respectar el "principi de no devolució", que preveu que les autoritats d'un estat no poden tornar una persona a un territori on la seva vida o llibertat es poden veure amenaçades, o on corri risc de persecució, tortura, tractes inhumans o degradants o altres vulneracions dels seus drets humans fonamentals.

Altres possibles fonts de risc per a la víctima

- Membres de la família que han estat involucrats d'alguna manera en el tràfic (venent la seva filla, p. ex. o quan hi ha hagut situacions de violència intrafamiliar).
- "Clients" de prostitució: violència verbal, física i sexual contra la víctima. I, per altra banda, "clients-salvadors" que "rescaten" la víctima del context del tràfic en prostitució, i inicien amb ella una relació de parella que després es converteix en una relació d'abús, maltractament i violència de gènere.
- Altres dones explotades pels mateixos traficants poden ser inicialment un suport per a la víctima, però posteriorment poden sorgir conflictes entre elles si no estan d'acord amb la manera d'abordar la situació. Una víctima pot pressionar l'altra en la presa de decisions, per exemple, per evitar que denunciï el cas davant de les autoritats. Pot suposar un risc el fet que una pugui revelar dades personals o l'adreça on hi ha l'altra víctima o la seva família.
- Altres dones acollides al mateix recurs –que no són de la mateixa xarxa– quan sorgeixen conflictes greus entre elles, o per exemple quan una fa fotos de l'altra per difondre-les o bé difon altra informació sensible sobre ella.

Riscos derivats de la revictimització

Hi ha autoritats i professionals de diferents sectors que no tenen la formació, la sensibilitat o les habilitats necessàries per a la interacció amb persones que han estat víctimes de delictes greus i que estan profundament afectades i traumatitzades per l'experiència viscuda, que poden suposar una font greu de victimització secundària. En aquest sentit, compartim a continuació alguns supòsits freqüents de revictimització.

16

La manca de detecció / d'identificació de la víctima, que pot derivar en situacions de vulnerabilitat, risc i indefensió greu, especialment quan:

- S'aplica a la víctima estrangera que es troba en situació administrativa irregular el règim sancionador d'estrangeria, que pot arribar a implicar el seu internament en un centre d'internament d'estrangers i la seva posterior expulsió al país d'origen, on poden estar en risc la seva integritat i la seva vida.
- S'imputa a la víctima de tràfic un delicte que ha estat obligada a cometre per part dels traficants sense aplicar-li el principi de no imposició de penes, previst en el Codi penal per a les víctimes que han estat obligades a delinquir en el marc del tràfic de persones.

La instrumentalització i pressió a la víctima perquè col·labori amb les autoritats en la persecució del delicte quan ella no se sent preparada i/o protegida per fer aquest pas.

- S'ha de garantir que la víctima rep tota la informació sobre els seus drets i opcions.
- Se li ha de permetre prendre amb tranquil·litat, i en el temps que sigui oportú i necessari per a ella, la decisió de col·laborar o no amb les autoritats a través de la denúncia del delicte.

Condicionar l'ajuda d'emergència i el suport especialitzat d'una víctima de tràfic a la denúncia de la víctima

- Les autoritats i totes les persones que intervenen amb víctimes de tràfic han d'actuar garantint els drets de les víctimes, posant al centre el seu benestar i donant resposta de manera individualitzada a les necessitats específiques que planteja cada víctima.
- Tant la normativa internacional com la nacional estableixen amb claredat que és obligació de l'estat detectar, identificar i oferir suport a la víctima per recuperar-la, al marge i amb independència que ella denunciï o col·labori en la persecució del delicte. En cap cas la identificació formal de la víctima ni el suport que se li ha de garantir es pot supeditar a la denúncia prèvia de la víctima.

Revictimització per part del personal de les entitats d'atenció i els recursos d'acollida i atenció a víctimes

Les organitzacions que treballen amb persones que han patit violacions de drets humans han de garantir el bon tracte i la protecció de les persones amb qui intervenen i el respecte a la seva voluntat com una prioritat en totes les seves actuacions. Per això és convenient que adoptin sistemes de protecció interna que impliquin:

- La creació de les condicions necessàries per promoure, protegir i complir els drets de les víctimes
- La formació continuada en matèria de protecció i bon tracte a totes les persones treballadores, així com persones voluntàries i col·laboradores de l'entitat
- Adoptar i vetllar pel compliment de codis de conducta, principis i normes d'actuació que garanteixin el bon tracte i la protecció de les persones
- Establir canals i sistemes d'informació que abordin de manera immediata qualsevol incompliment, i fer-ne el seguiment

Escenaris i riscos en casos transnacionals de tràfic³

El tràfic de persones es pot donar dins de les fronteres d'un mateix país (tràfic intern o domèstic) i, per tant, pot no suposar travessar cap frontera. Aquests casos es caracteritzen perquè el procés de captació i/o trasllat i explotació de la víctima es produeix dins les fronteres d'un mateix país. És important recordar això perquè quan es pensa en el tràfic sovint l'imaginari se centra en el traspàs de fronteres i el moviment d'un país a un altre de les víctimes.

El tràfic internacional (aquell que implica que la persona amb qui trafiquen travessa una frontera) és complex i presenta diferents escenaris:

1- Espanya com a país de trànsit

A causa de la seva situació geogràfica Espanya és, en molts casos de tràfic internacional, país d'entrada a Europa. Tot i això, moltes de les víctimes no tenen Espanya com a destinació final, sinó que, un cop han entrat a Europa, continuen el seu trajecte cap a altres països europeus, on són explotades en diferents sectors.

En aquest tipus de casos és fonamental que des de les entitats de primera acollida a migrants que arriben de forma irregular, tant a l'arxipèlag canari i balear, com al sud de la península, es dugui a terme una detecció primerenca d'indicis generals de tràfic només entrar en contacte amb la possible víctima. Aquests indicis generals inclouen:

- Situació de vulnerabilitat de la possible víctima sobre la base de la seva edat, gènere, situació econòmica i social personal, així com context polític i econòmic del seu país de procedència.
- Situació administrativa irregular a Espanya.
- Desconeixement dels detalls sobre el viatge a la destinació final, expectatives un cop hagi arribat, així com de les persones que l'esperen un cop arribi.
- Ha de seguir instruccions o indicacions de terceres persones quan arribi.
- Ha pogut contraure un deute pel viatge que ha de pagar amb la seva feina, i desconeix a què es dedicarà, o en té una informació molt imprecisa.

El temps d'intervenció en aquests casos sovint és molt limitat, ja que la prioritat de la possible víctima és continuar el viatge sense ser conscient del possible risc que corre. Per això és fonamental que es dugui a terme una coordinació ràpida entre l'entitat de primera acollida i una entitat especialitzada en tràfic de persones, que pugui informar la possible víctima sobre:

- el possible risc en què es troba.
- els drets que tenen les víctimes de tràfic a Espanya i altres països europeus a ser identificades, protegides i ateses de manera gratuïta i no condicionada a la seva denúncia.
- el rol de les autoritats policials en matèria de tràfic, insistint que pot acudir a les autoritats per demanar ajuda de manera directa, o amb l'acompanyament d'una entitat especialitzada.

³ Aquesta secció es basa en el document "Anàlisi de casos de tràfic transnacionals en el marc de la Unió Europea" elaborat per Projecte Esperanza i SICAR cat com a part del projecte TIATAS

Si el desig de la possible víctima és continuar el seu viatge és important oferir-li informació detallada de contacte, tant d'altres entitats especialitzades al país de destinació que li poden donar suport, com de les autoritats policials, per si s'arriba a trobar en situació d'explotació. L'objectiu final ha de ser que tingui en poder seu la informació i els contactes necessaris per demanar suport especialitzat si en algun moment en necessita.

2- Devolució a Espanya de víctimes de tràfic en aplicació del Conveni de Dublín

El Conveni de Dublín és un acord dels estats membres de la Unió Europea pel qual s'estableix que l'estat al qual correspon examinar una sol·licitud d'asil és aquell pel qual la persona que demana asil va accedir a la Unió Europea. Va ser signat el 1990, i ratificat per Espanya el 1995.

En relació amb la devolució a Espanya de víctimes de tràfic aplicant aquest conveni, es poden diferenciar dos tipus d'escenaris:

a) Víctima de tràfic explotada en diversos països europeus i tornada a Espanya com a país d'entrada a la Unió Europea en aplicació del Conveni de Dublín

En aquests casos, és possible que les víctimes entrin en contacte amb agents de cossos policials o del sistema d'asil d'un país de destinació de la Unió Europea diferent del de la seva entrada. Amb freqüència, malauradament, aquestes víctimes no són degudament detectades ni identificades com a tals, i/o no reben una atenció adequada en funció de les seves necessitats i de la valoració del risc a què estan exposades.

Com a resultat de tot això, són sotmeses a situacions de revictimització, inclosa, de vegades, l'exposició a noves situacions de tràfic, ja que en casos d'aplicació del Conveni de Dublín en què es torna una víctima de tràfic al país on ha estat prèviament explotada, i on la xarxa de tràfic segueix treballant, si no es fa una derivació i coordinació adequada entre tots els actors, tal com sí que es va fer en aquest cas, hi ha un risc elevat que la víctima sigui localitzada i sotmesa altre cop a explotació.

b) Víctima de tràfic d'éssers humans explotada a Espanya (país d'entrada a Europa) que fugi a un altre país de la Unió Europea que decideix la seva devolució a Espanya com a país d'entrada a la Unió Europea en aplicació del Conveni de Dublín

Espanya és tradicionalment un país de trànsit i destí, i un dels principals països d'entrada a la Unió Europea. De vegades les víctimes de tràfic que estan sent explotades a Espanya decideixen fugir a altres països per desvincular-se dels seus traficants, posar distància, i buscar un entorn segur on recuperar-se i reprendre la seva vida. En aquestes circumstàncies, de vegades, les víctimes decideixen sol·licitar protecció internacional al nou país on es troben. Davant d'aquesta situació, el país receptor, després de comprovar que el país d'entrada a la Unió Europea va ser Espanya, decideix, sobre la base del Conveni de Dublín, rebutjar la sol·licitud d'asil formulada per la víctima i tornar-la a Espanya, tot i ser aquest el país on ha estat explotada, i sense tenir en compte les necessitats de la víctima i la seva protecció.

3- Víctimes de tràfic d'éssers humans que es traslladen a Espanya des d'un altre país per a la seva reintegració i recuperació

En aquest escenari Espanya no és país d'origen ni de trànsit ni de destí del tràfic, sinó el país de refugi on les víctimes busquen posar distància amb el país on han patit la situació d'explotació perquè consideren que és un país segur que els allunya de la xarxa de tràfic que els ha explotat en un altre país, i que aquí és on poden obtenir

millors oportunitats per a la seva recuperació i reinserció, ja sigui per raons d'arrelament social o familiar (perquè tenen familiars residents a Espanya o perquè hi ha una comunitat significativa de persones de la seva nacionalitat).

En aquests casos és important que les autoritats del país de destinació (en aquest cas les espanyoles) reconeguin que les víctimes de tràfic que han estat explotades i identificades formalment com a víctimes de tràfic en un altre país europeu, i que ara es troben al seu territori, necessiten suport i protecció per a la seva recuperació integral.

CLAUS D'ACTUACIÓ DAVANT DE POSSIBLES CASOS DE TRÀFIC

Entrevista inicial per a la valoració del risc

L'entrevista inicial per a la valoració del risc que duu a terme el/la professional de primera línia d'organitzacions o entitats no especialitzades que, pel focus de la seva feina, està en contacte, o pot estar-ho, amb possibles víctimes de tràfic, o amb població vulnerable (especialment persones migrants o demandants d'asil) que poden estar en situació de tràfic és un moment clau.

És important partir del fet que és extremadament difícil per a una persona en situació de vulnerabilitat donar a un estrany informació que és molt personal o dolorosa. Per tant, això s'hauria de demanar o debatre únicament en el marc d'una tasca professional i en un entorn degudament confidencial.

Des d'un enfocament de drets humans i victimocèntric, és fonamental tenir en compte les consideracions següents:

- Abans de l'entrevista
 - Assegurar-se que es disposa d'una sala adequada on la persona se senti còmoda i segura. Idealment, la sala ha de tenir llum natural i ventilació. És important assegurar-se que la sala és silenciosa i que no es produiran interrupcions. Així mateix, la disposició de les cadires i la taula ha de facilitar el diàleg i l'ambient de confiança. És important disposar d'aigua, *snacks* i mocadors.
 - És important que la persona que duu a terme l'entrevista demostrï sempre sensibilitat a l'hora d'abordar preguntes angoixants (per exemple, sobre la pèrdua de membres de la família, dificultats de salut, violacions o lesions).
 - Si hi ha un/a traductor/a cal assegurar-se en la mesura del possible que: coneix el cas per endavant, té formació general sobre la traducció en contextos d'assistència humanitària, i pertany al mateix gènere que la víctima, o potencial víctima, de tràfic.
- Durant l'entrevista
 - És important generar una relació de confiança que permeti a la víctima, o potencial víctima, exposar la seva vivència sense sentir-se jutjada, sabent que el coneixement dels fets és un procés i sense a esperar tenir tota la informació a partir de l'entrevista inicial respectant el ritme i les necessitats de la persona. Els mètodes d'interrogació interrogatius, o aquells que parteixen del dubte o la incredulitat no són mai eficaços per obtenir informació de persones vulnerables amb històries traumàtiques.
 - És important crear un entorn segur i de confiança.
 - És important ser conscient que el procés de l'entrevista pot obrir ferides i ser dolorós. Per això, l'empatia, la comunicació verbal i no verbal, la congruència entre paraules i actitud, la paciència i la sustentació emocional són instruments que s'han d'utilitzar.

- És important que, per regla general, la víctima, o potencial víctima, estigui sola. Cal anar amb compte amb la presència d'altres persones "properes" a la víctima ("socis", "familiars" o "amics") perquè, de fet, la poden estar coaccionant o vigilant. L'espai de l'entrevista ha de ser un espai confidencial i segur.
- És important garantir que els intèrprets i mediadors culturals siguin professionals experimentats i investigats, que no estiguin relacionats o associats personalment de cap manera amb la víctima, o potencial víctima.
- Tancament de l'entrevista
 - És important que a l'acabar l'entrevista la persona rebi informació sobre:
 - La possibilitat que estigui en risc de ser víctima de tràfic.
 - Els drets que té tant si decideix quedar-se al país d'arribada, com si vol continuar el seu viatge.
 - L'existència d'entitats especialitzades que poden proporcionar assistència i suport especialitzat i incondicional al país d'arribada, així com al país de destinació final.
 - A l'acabar l'entrevista és important acordar els passos següents.

Coordinació i derivació a una entitat especialitzada en tràfic davant de l'existència de signes o indicis raonables

- Contactar una entitat especialitzada davant la mera existència d'indis

Davant la mera existència de signes o indicis raonables d'estar davant d'una situació de tràfic, és fonamental contactar amb una entitat especialitzada en l'atenció integral a víctimes d'aquest delictes.

Les entitats especialitzades tenen capacitat d'intervenció i resposta immediata, les 24 hores els 365 dies de l'any, i l'experiència, els recursos i els professionals especialitzats necessaris per proporcionar atenció integral i individualitzada, incloent acompanyament educatiu, serveis residencials, així com atenció jurídica, sociolaboral i psicològica a les víctimes, o potencials víctimes. També tenen entorns segurs, coordinació directa amb agents clau especialitzats (incloses les forces i cossos de seguretat).
- Processos de col·laboració i coordinació

És fonamental establir processos de col·laboració i coordinació àgils i clars entre les entitats i els serveis que intervenen i ofereixen suport a persones en situació de vulnerabilitat, migrants i/o refugiades, entre les quals poden detectar víctimes o presumptes víctimes de tràfic, i les entitats especialitzades en l'atenció i l'acolliment de les víctimes de tràfic. Aquesta coordinació i col·laboració ha d'incloure:

 - Informació detallada sobre els antecedents del cas.
 - Valoració del risc i necessitats específiques detectades.
 - Coordinació per a l'assessorament a la víctima i seguiment del cas.
 - Facilitar el contacte directe entre la víctima i l'entitat especialitzada perquè es pugui crear un enllaç de confiança i respondre als dubtes que tingui.

- Resposta adequada davant de les necessitats de la víctima

Ambdues entitats, actuant de forma coordinada, han de valorar i decidir el recurs més adequat per donar resposta a les necessitats concretes de la víctima en funció de la seva situació i dels riscos a què s'exposa, tenint en compte la voluntat de la víctima al procés de decisió.

Entre les necessitats especials de les víctimes a les quals cal donar una resposta específica cal tenir en compte els aspectes següents:

- Minoria d'edat (menors d'edat víctimes directes)
- Dones embarassades i/o amb fills menors al seu càrrec al país de destinació
- Discapacitat física o intel·lectual
- Problemes d'addicció a substàncies
- Problemes de salut mental
- Pertinença al col·lectiu LGTBIQA+

- Coordinació amb les autoritats i altres actors necessaris

S'ha de tenir en compte, a més, la necessitat de coordinació amb les autoritats i altres actors necessaris a escala nacional i autonòmica, en el moment que sigui oportú, en funció del cas concret, per poder garantir la protecció i l'accés efectiu als seus drets per part de les víctimes.

En els casos de tràfic transnacional en què diversos països han de compartir la responsabilitat de protegir i garantir el suport integral adequat per a les víctimes, cal comptar amb mecanismes transnacionals de derivació que continguin procediments clars i eines específiques per fer valoracions del risc i de les necessitats específiques de cada víctima. Per això recomanem:

- Generar acords comuns o memoràndums d'entesa (MoU en anglès) entre organitzacions, autoritats i actors clau de països del sud d'Europa que suposen la porta d'entrada a la UE per a persones refugiades i migrants, i organitzacions, autoritats i actors clau situats als països de recepció posterior.
- Establir un procediment operatiu estàndard (SoP en anglès) de derivació transnacional que asseguri que els procediments de derivació transnacional es duen a terme de manera coordinada, coherent i centrada en els drets de les víctimes o possibles víctimes.
- Reforçar la formació d'actors clau (tant tradicionals com no tradicionals), per millorar la identificació primerenca de possibles víctimes de tràfic, en el context dels procediments d'asil, i la seva capacitat de derivar les víctimes o possibles víctimes de manera segura i ràpida. El coneixement de la dimensió transnacional del tràfic de persones entre els professionals de primera línia és fonamental per avançar en l'accés a drets de les persones víctimes de tràfic.

INDICADORS PER A L'AVALUACIÓ INICIAL DE LA VULNERABILITAT / DEL RISC

- El país d'origen té una prevalença alta de TSH.
- El país d'origen està en una situació de conflicte o postconflicte.
- Prové d'un origen humil i vulnerable.
- Pertany a un col·lectiu minoritari o discriminat.
- Presenta algun tipus de discapacitat física o psicològica.
- Té persones dependents a càrrec seu al país d'origen.
- Ha patit violència de gènere o altre tipus al seu país.
- Surt del país fugint d'una situació de violència i/o persecució.
- Ha adquirit un deute per pagar el procés migratori.
- Ha estat sotmesa a rituals amb l'objectiu d'exercir el control sobre ella.
- Un tercer o terceres persones li han organitzat el viatge.
- Expressa intenció de continuar el viatge cap a un altre país europeu.
- Manifesta que li han ofert una feina al país de destinació final, però en desconeix els detalls.
- Manifesta que l'esperen al país de destinació final, però no sap, o no vol dir, qui.
- Sembla espantada o preocupada.
- Expressa por o preocupació per la seva situació, o la de la seva família.
- Fa la impressió que actua seguint instruccions.
- Fa la impressió que té una narració preparada per endavant.
- Presenta signes de maltractament físic.
- Presenta signes de maltractament sexual.

- Presenta signes de maltractament psicològic.
- Se sent vigilada.
- Té telèfon mòbil o un altre dispositiu a través del qual rep instruccions, pot ser localitzada i/o rep pressions, amenaces, coaccions o és extorsionada.

DOCUMENT ELABORAT PER

NEREA BILBATUA - Projecte Esperança - Adoratrius

MARTA GONZÁLEZ - Projecte Esperança - Adoratrius

24

DADES DE CONTACTE

Projecte Esperança - Adoratrius (Madrid)

Tel. 24 hores: +34 607 54 25 15

Info@proyectoesperanza.org

www.proyectoesperanza.org

SICAR cat - Adoratrius (Catalunya)

Tel. 24 hores: +34 679 65 40 88

sandra.c@adoratrius.cat

www.adoratrius.cat

ANNEX: TAULES DE RISCOS, NECESSITATS I MESURES APLICADES

INTRODUCCIÓ

Aquest annex forma part de l'eina d'avaluació de riscos i necessitats desenvolupada, també en el marc del projecte TIATAS, per l'organització STOP dem Frauenhandel gGmbH, a través dels centres d'assessorament especialitzats per a l'assistència a les víctimes del tràfic d'éssers humans a JADWIGA, a Munic i Nuremberg (Alemanya).

Els riscos, les necessitats i possibles mesures aplicades que apareixen a les taules annexes han estat identificats com els més comuns, a partir de casos propis atesos, i són aplicables davant de qualsevol víctima adulta de tràfic d'éssers humans sigui quina sigui la seva finalitat d'explotació.

Les taules proporcionen una visió general dels riscos i les possibles respostes a aquests riscos en totes les fases del procés de tràfic: l'entrada en el procés de tràfic, les necessitats els riscos relacionats amb la contractació, el trasllat i el viatge, la recepció o acollida i l'explotació, així com amb el procés de sortida de la situació de tràfic a través d'una derivació transnacional.

Creiem que aquestes taules complementen aquesta Guia per a l'avaluació del risc i agraïm a STOP dem Frauenhandel gGmbH el seu suport a l'hora d'incorporar-les al document.

1. Factors d'expulsió individuals que van facilitar l'entrada en el tràfic

Riscos ⁴	Necessitats	Mesures aplicades
Atur	Una ocupació adequada que garanteixi la independència econòmica	Cooperació amb l'agència d'ocupació Ajuda per elaborar un CV i presentar-se com a candidat a llocs de treball Preparació de l'entrevista
No tenir accés a l'educació	Ajuda per accedir a l'educació reglada Reconeixement de certificats Itineraris d'educació per a adults	Ajuda per demanar prestacions socials i beques d'estudi Ajuda per accedir a un allotjament adequat durant la fase d'estudi Ajuda econòmica per a l'adquisició dels primers materials didàctics necessaris
Problemes de salut	Ajuda per subscriure una assegurança mèdica pública o privada Ajuda per accedir a l'atenció mèdica	Avaluació per accedir a la targeta sanitària de la UE Accés a programes d'assistència sanitària per a persones sense assegurança mèdica fins al moment de beneficiar-se d'una assegurança mèdica
Problemes familiars	Ajuda per a la (re)integració familiar Ajuda per a la mediació amb els membres de la família	Videoconferència familiar abans de la repatriació Sessions d'assessorament en línia per a familiars, i sessions comunes

⁴ Els exemples que figuren a la taula són els resultats de la fase de proves realitzades en el marc del projecte TIATAS. Durant aquesta fase, l'eina desenvolupada ha estat provada, actualitzada i adaptada en funció de les necessitats observades i dels comentaris de les víctimes. Preguem que considereu la informació enumerada simples exemples i procediu avaluau sempre cada cas individualment.

		d'assessorament en línia per a víctimes i familiars
Marginació social	Ajuda per a la repatriació a una altra ciutat on sigui menys probable que es produeixi la segregació	Repatriació a la capital segons el desig del client Obtenció d'un allotjament segur en un refugi protegit i suport psicossocial
Discriminació per motiu de gènere, identitat sexual o orientació sexual	Ajuda per accedir a cursos d'empoderament Ajuda per accedir a proveïdors de serveis especialitzats i programes específicament adaptats per al col·lectiu LGBTIQ+	Dissenyar una estratègia multidisciplinària juntament amb altres centres d'assessorament, i garantir la validació comuna i el reforç mutu dels serveis prestats.
Discriminació per motiu de raça o ètnia	Ajuda per accedir a cursos d'integració Ajuda per accedir a proveïdors de serveis especialitzats per a víctimes del racisme i la xenofòbia	Dissenyar una estratègia multidisciplinària juntament amb altres centres d'assessorament, i garantir la validació comuna i el reforç mutu dels serveis prestats.
Guerra	Suport psicològic Curs d'integració	Psicoteràpia de llarga durada Facilitar l'accés a cursos d'integració a jornada parcial per evitar coincidència d'horaris amb l'assessorament
Conflictes armats	Suport psicològic Curs d'integració Desenvolupament d'habilitats parentals	Facilitar l'accés a psicoteràpia Facilitar l'accés a sessions d'assessorament i cursos especialitzats per evitar el matrimoni forçós i les pràctiques de mutilació genital forçada que es poden fer amb les filles

2. Necessitats i riscos relacionats amb la contractació

Riscos ⁵	Necessitats	Mesures aplicades
Seguiment a través de dispositius digitals	Lloc segur Converses segures	<p>Canviar de número de telèfon i informar-ne només algunes persones de confiança</p> <p>Fins que es restableixi la configuració de fàbrica del telèfon intel·ligent i es comprovi la possible existència de programes malignes o espia, utilitzar un telèfon mòbil senzill</p> <p>Accedir a Internet des de biblioteques públiques o altres llocs públics sense deixar cap rastre digital personal (per exemple, contrasenyes guardades, dades d'accés, etc.)</p> <p>No publicar res a xarxes socials, ja que podria permetre corroborar petites pistes i rastrejar la ubicació</p> <p>Canviar les contrasenyes dels comptes de xarxes socials, aplicacions, comptes de correu electrònic i comptes bancaris en línia</p> <p>Evitar pagar amb targeta de crèdit fins que s'estabilitzi la situació</p> <p>Bloquejar les trucades sospitoses i evitar accedir a</p>

⁵ Els exemples que figuren a la taula són els resultats de la fase de proves realitzades en el marc del projecte TIATAS. Durant aquesta fase, l'eina desenvolupada ha estat provada, actualitzada i adaptada en funció de les necessitats observades i dels comentaris de les víctimes. Preguem que considereu la informació enumerada simples exemples i procediu avaluau sempre cada cas individualment.

<p>Amenaces contra la víctima</p>	<p>Allotjament segur i servei de suport.</p>	<p>missatges sospitosos</p> <p>Organitzar l'allotjament en un habitatge segur situat a una altra ciutat</p> <p>Sol·licitar el bloqueig de dades a les autoritats locals, inclosa la companyia de l'assegurança mèdica</p> <p>Rebre la correspondència en un apartat de correus, no a l'allotjament</p> <p>Plantejar la possibilitat de rebre un curs de defensa personal per protegir-se i empoderar-se</p> <p>Evitar determinats carrers, zones, llocs (per exemple, la zona de l'estació de tren o carrers amb discoteques i terrasses)</p> <p>Garantir les mesures del pla d'intervenció/rescat</p>
<p>Amenaces realistes contra membres de la família</p>	<p>Mesures de seguretat per a la família al país d'origen</p>	<p>Videoconferència amb la víctima i els seus familiars</p> <p>Sessió d'informació i assessorament als familiars sobre el tràfic d'éssers humans, l'explotació sexual i les restriccions a la prostitució</p> <p>Consells de seguretat i comportaments segurs</p> <p>Derivar proveïdors de serveis especialitzats al país d'origen, suport a les víctimes indirectes</p> <p>Elaborar un pla d'intervenció en cas d'emergència</p>

3. Riscos i necessitats relacionats amb el transport i el trasllat

Riscos ⁶	Necessitats	Mesures aplicades
El pagament dels deutes es va produir a través del transport	Condicions de seguretat i de treball justes per portar una vida independent	Presentar una denúncia penal contra els reclutadors, transportistes i explotadors a més països europeus Ajuda per a la integració al mercat laboral Ajuda per al reconeixement de diplomes/certificats en territori europeu
Buscades per persones que organitzen transports i contraban	Allotjament segur i servei de suport	Sol·licitar el trasllat a un altre centre d'asil; evitar els centres amb un gran nombre de nacionals procedents del mateix país d'origen que la víctima per reduir la probabilitat d'identificació Evitar anar a determinades esglésies i assistir a determinades reunions religioses Evitar comprar a botigues que venguin menjar tradicional del país d'origen
Problemes de salut física	Intervenció mèdica i tractament a llarg termini	Organitzar una cita amb una metgessa per a una revisió general; acompanyar la persona a la cita Concertar una cita de ginecologia i fer proves de detecció de malalties de transmissió sexual Organitzar serveis de suport per part d'un centre

⁶ Els exemples que figuren a la taula són els resultats de la fase de proves realitzades en el marc del projecte TIATAS. Durant aquesta fase, l'eina desenvolupada ha estat provada, actualitzada i adaptada en funció de les necessitats observades i dels comentaris de les víctimes. Preguem que considereu la informació enumerada simples exemples i procediu avaluau sempre cada cas individualment.

		d'assessorament especialitzat per a persones infectades pel VIH i elaborar un pla comú de cooperació i d'intervenció
Problemes de salut mental, inclosos pensaments suïcides	Suport psicosocial i intervenció psiquiàtrica	<p>Organitzar una primera avaluació i intervenció mèdica</p> <p>Organitzar una intervenció psiquiàtrica regular per reduir el risc d'autolesió</p> <p>Organitzar una psicoteràpia en la llengua materna</p>
Robatori de documents i identitat	Aclariment d'identitat i obtenció de documents d'identificació	<p>Organitzar la cita a la missió diplomàtica del país d'origen, i acompanyar-hi la persona, perquè obtingui el document d'identitat</p> <p>Denunciar l'ús indegut del document d'identitat i els contractes signats amb identitat falsa</p>

4. Riscos i necessitats relacionats amb la rebuda i l'acollida

Riscos ⁷	Necessitats	Mesures aplicades
Temptativa de tràfic de menors	Protecció de la infància	<p>Presentar una denúncia penal contra l'agressor</p> <p>Suport i intervenció psicosocials</p> <p>Intervenció especialitzada dels serveis de protecció de menors</p> <p>Informar l'escola i l'escola bressol sobre les persones autoritzades a recollir els infants</p> <p>Evitar deixar sols els infants al pati del camp de refugiats i al carrer fins que s'aclareixi la situació</p> <p>Evitar l'ús de les xarxes socials i fer publicacions de qualsevol tipus mitjançant aplicacions de comunicació amb fotos dels infants</p>
Maltractament infantil	Intervenció especialitzada en abusos sexuals a menors	<p>Implicar els proveïdors de serveis especialitzats en casos d'infants que han patit abusos sexuals</p> <p>Elaborar un pla d'intervenció comú i un plantejament multidisciplinari</p> <p>Implicar els serveis de protecció de la infància i el treballador social de l'escola per supervisar la integració de l'infant i les necessitats</p>

⁷ Els exemples que figuren a la taula són els resultats de la fase de proves realitzades en el marc del projecte TIATAS. Durant aquesta fase, l'eina desenvolupada ha estat provada, actualitzada i adaptada en funció de les necessitats observades i dels comentaris de les víctimes. Preguem que considereu la informació enumerada simples exemples i procediu avaluau sempre cada cas individualment.

		<p>de cada persona</p> <p>Organitzar una psicoteràpia per a la mare i el fill</p> <p>Organitzar i facilitar l'accés a activitats d'oci i lleure com a mètode d'intervenció</p>
Matrimoni forçós	Separació respecte a l'agressor i l'allotjament segur	<p>Assessorament jurídic i representació en divorcis transfronterers</p> <p>Assessorament especialitzat per a víctimes de matrimonis forçosos</p> <p>Allotjament temporal en un habitatge segur</p>
Amenaces relatives a les víctimes abandonades al lloc d'acollida	Protecció per a les víctimes abandonades	<p>Denúncia penal – cooperació transfronterera de les forces de seguretat en la identificació de possibles víctimes als llocs esmentats</p>

5. Necessitats i riscos relacionats amb l'explotació

Riscos ⁸	Necessitats	Mesures aplicades
Problemes de salut física	Intervenció mèdica	Organització i acompanyament perquè les persones sense assegurança mèdica acudeixin a proveïdors de serveis mèdics Ajuda econòmica per a la medicació
Problemes de salut mental	Intervenció en cas de TEPT	Psicoteràpia en la llengua materna Atenció informada del trauma Ajuda per al desenvolupament de resiliència
Activitats delictives forçades	Aclarir la situació	Denúncia penal Anul·lar els contractes signats fraudulentament
Addicció a drogues il·legals	Intervenció especialitzada en drogodependències	Elaborar un pla d'intervenció en drogodependències en col·laboració amb un proveïdor de serveis especialitzat Centrar-se en l'atenció informada del trauma i la protecció Organitzar l'allotjament en un refugi adequat
Inscripció al sistema	Esborrar les dades existents	Organitzar i acompanyar

⁸ Els exemples que figuren a la taula són els resultats de la fase de proves realitzades en el marc del projecte TIATAS. Durant aquesta fase, l'eina desenvolupada ha estat provada, actualitzada i adaptada en funció de les necessitats observades i dels comentaris de les víctimes. Preguem que considereu la informació enumerada simples exemples i procediu avaluem sempre cada cas individualment.

<p>nacional com a treballadora sexual (en països on el treball sexual està legalitzat)</p>	<p>a l'organisme de registre local i als organismes financers</p>	<p>l'autoritat local per cancel·lar el registre</p> <p>Anunciar a l'autoritat financera local el fet que es tracta d'un cas d'explotació sexual; per tant, no s'han obtingut beneficis econòmics; evitar la decisió de gravamen</p>
<p>Salari impagats</p>	<p>Recuperació dels salaris impagats</p>	<p>Derivació i intervenció comuna amb el centre d'assessorament especialitzat en l'assistència a treballadors migrants</p> <p>Documentar els dies i hores treballats</p> <p>Canviar l'accés al compte bancari, així com la contrasenya de la banca en línia si la coneix el traficant</p>
<p>Situació d'il·legalitat</p>	<p>Legalització de la residència</p>	<p>Sessions d'assessorament sobre les opcions per obtenir un estatut jurídic: període de reflexió (avantatges i dificultats), sol·licitud de protecció internacional (avantatges i dificultats)</p> <p>Ajuda per a la presentació de la sol·licitud</p>

6. Necessitats i riscos relacionats amb la sortida de l'explotació

Riscos ⁹	Necessitats	Mesures aplicades
Seguretat personal	Intervenció en crisi per garantir la seguretat immediata	<p>Recollida al lloc indicat</p> <p>Allotjament immediat en habitatges segurs</p> <p>Primera sessió d'assessorament (informada sobre el trauma, centrada en la víctima i amb sensibilitat cultural)</p> <p>Informar la víctima sobre les possibles mesures d'ajuda, els drets de les víctimes del tràfic d'éssers humans i les principals responsabilitats (per exemple, no comunicar a ningú l'adreça de l'habitatge segur)</p> <p>Principals mesures de seguretat davant les amenaces digitals</p>
Estabilitat psicològica	Intervenció en crisi per garantir l'estabilitat psicològica	<p>Garantir el suport psicosocial</p> <p>Facilitar la comunicació amb familiars i éssers estimats que no posin en perill la situació de la víctima</p> <p>Avaluar el risc d'autolesió</p> <p>Avaluar i tractar qualsevol possible malaltia psiquiàtrica que pugui posar en perill la salut física de la víctima o d'altres víctimes que visquin al mateix allotjament</p>

⁹ Els exemples que figuren a la taula són els resultats de la fase de proves realitzades en el marc del projecte TIATAS. Durant aquesta fase, l'eina desenvolupada ha estat provada, actualitzada i adaptada en funció de les necessitats observades i dels comentaris de les víctimes. Preguem que considereu la informació enumerada simples exemples i procediu avaluau sempre cada cas individualment.

Risc de tornar amb el traficant	Intervenció en situacions de crisi per garantir l'estabilitat social	<p>Garantir un suport incondicional</p> <p>Garantir mètodes de comunicació si la víctima torna a entrar en situacions d'exploració (perill especialment alt en els casos en què es va utilitzar el mètode del <i>lover boy</i>)</p>
Pèrdua d'objectes personals	Intervenció en crisis per oferir ajuda material immediata	<p>Oferir donacions en espècie que continguin roba bàsica i productes higiènics</p> <p>Oferir ajut econòmic per comprar menjar i bitllets de transport públic</p>
Difícil integració a la comunitat local	Ajuda intensiva després de sortir de l'exploració	Oferir sessions de tutoria per dirigir la integració
Dificultat per adaptar-se a un estil de vida independent	Ajuda intensiva després de sortir de l'exploració	<p>Oferir ajuda intensiva per dirigir l'orientació al nou entorn</p> <p>Facilitar l'ajust del cicle diari i la possibilitat d'acudir a les cites de manera independent</p>

7. Necessitats i riscos relacionats amb la derivació transnacional

7.1. Riscos i necessitats abans de la derivació transnacional

Riscos ¹⁰	Necessitats	Mesures aplicades
Risc de victimització secundària	Allotjament segur i suport social abans de la repatriació	Avaluar el risc de victimització secundària que pugui estar directament relacionada amb la repatriació (per exemple, continuïtat de l'exploatació, matrimoni forçós, mutilació genital forçada, tortura i altres pràctiques similars, sancions legals que provoquin lesions corporals o penes de mort, llistes de persones buscades difoses a través de mitjans de comunicació nacionals, violència domèstica, etc.)
Manca de documents d'identitat o de viatge vàlids	Documents o permís de viatge vàlids	Comprovació de la data de caducitat dels documents de viatge Comprovació dels requisits d'entrada al país de trànsit i de destinació Comprovació dels requisits per al viatge imposats per l'empresa organitzadora d'aquest viatge i acompanyament de la persona a les missions diplomàtiques per tal d'obtenir en el moment oportú els documents/permisos de viatge
Qüestions jurídiques que impedeixen sortir del país (al país d'acollida o al país	Sortida ordenada i sense problemes	Avaluar, juntament amb l'oficina d'immigració, els requisits perquè la víctima

¹⁰ Els exemples que figuren a la taula són els resultats de la fase de proves realitzades en el marc del projecte TIATAS. Durant aquesta fase, l'eina desenvolupada ha estat provada, actualitzada i adaptada en funció de les necessitats observades i dels comentaris de les víctimes. Preguem que considereu la informació enumerada simples exemples i procediu avaluau sempre cada cas individualment.

<p>de trànsit)</p>		<p>surti del país</p> <p>En cas que hi hagi hagut una investigació penal, informar la fiscalia de la intenció de repatriació per evitar solapaments processals que dificultin les investigacions</p> <p>En cas que la víctima decideixi cooperar amb les forces de seguretat responsables, avaluar si hi ha informació publicada en els sistemes de comunicació internacionals de les forces de seguretat (per exemple, SIRENE o SIS)</p>
<p>Qüestions jurídiques que impedeixen entrar al país d'origen/país assignat en el marc del Conveni de Dublín/país de destinació</p>	<p>Arribada ordenada i sense problemes</p>	<p>Comprovació dels requisits d'entrada al país de trànsit i de destinació</p> <p>Consultar les autoritats nacionals competents si els països de trànsit o destí no pertanyen a la UE o a l'espai Schengen</p> <p>Tenir en compte, i avaluar les possibles prohibicions d'entrada en un o diversos països de trànsit (per exemple, si la víctima ha comès o ha estat obligada a cometre, delictes que comportin la imposició d'una sanció penal que inclogui la prohibició d'entrar en un país determinat) i evitar organitzar una repatriació a través d'aquests països</p>
<p>Manca de mitjans econòmics per preparar la sortida (compra d'equipatge, preparació de petits regals per a la família o els fills, roba adequada per a les condicions meteorològiques, etc.)</p>	<p>Ajuda econòmica / donacions en espècie</p>	<p>Avaluar les necessitats econòmiques</p> <p>Tenir en compte els costums locals o culturals quan les persones tornen a casa des de l'estranger (sobretot a països no pertanyents a la UE, països en vies de desenvolupament i països postcomunistes)</p> <p>Assegurar-se que les</p>

		<p>mercaderies que s'introduiran al país de destinació respecten les disposicions nacionals i, si cal, presentar justificacions/certificacions vàlides</p> <p>Assegurar-se que la víctima disposa d'equipatge adequat amb forma, pes i mida permesos/requerits per la companyia de viatges</p> <p>Evitar l'ús d'equipatge de segona mà o regalat: possibles aspectes legals (restes de drogues, mercaderies il·legals ocultes, etc.); possibles dificultats logístiques (cremalleres trencades, etc.)</p>
Manca de mitjans econòmics per sufragar les despeses de repatriació	Ajut econòmic per sufragar les despeses de repatriació	<p>Valorar quin és el programa de repatriació més adequat per atendre les necessitats individuals identificades (tenir en compte almenys aspectes com:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Durada del procediment davant de la urgència de tornar a casa - Mitjà de transport - Prohibicions de tornar al país de sortida durant un temps determinat - Prestacions socials, mèdiques i econòmiques addicionals - Possibilitat d'anar acompanyat durant el viatge - Lloc/Ciutat de sortida, lloc/ciutat d'arribada) <p>Derivar la víctima al proveïdor de serveis i facilitar el procés de presentació de la sol·licitud, emplenament de documents, obtenció de certificacions, etc.</p>
Problemes mèdics que puguin dificultar una	Ajuda mèdica	Avaluar l'estat mèdic físic i psíquic i garantir que es proporioni el tractament

repatriació segura		adequat en el moment oportú per evitar que afecti la repatriació Tenir en compte la idoneïtat de les assegurances de viatge
--------------------	--	--

7.2. Riscos i necessitats durant la derivació transnacional

Riscos ¹¹	Necessitats	Mesures aplicades
Arribar tard per a la sortida	Ajuda per arribar a temps al lloc adequat	<p>Assegurar-se que la sortida està preparada amb tot detall i, si cal, que s'ha assajat el recorregut</p> <p>Arribar dues hores abans de la sortida (a l'aeroport, preveure tres hores en lloc de dues). El temps restant es pot utilitzar per a mesures d'allotjament i estabilització psicosocial</p> <p>Tenir en compte possibles accidents durant el camí que puguin causar restriccions de viatge, vagues i problemes tecnològics que puguin provocar interrupcions en el transport públic</p> <p>Si la distància és superior a 200 km o calen més de 3 hores, plantejar la possibilitat d'arribar al lloc de sortida el dia anterior a la sortida</p> <p>Preparar un "pla B" per arribar al lloc de sortida i aplicar-lo sense retard</p>
Incompliment de les condicions de viatge/trànsit	Documentació acreditativa de la condició de víctima i del procés de repatriació transnacional	Si la víctima hi està d'acord, plantejar la possibilitat de proporcionar la documentació necessària per demostrar la condició de víctima i el procés de repatriació, en virtut de l'article 8 del Protocol de Palerm: incloure a la documentació les dades de

¹¹ Els exemples que figuren a la taula són els resultats de la fase de proves realitzades en el marc del projecte TIATAS. Durant aquesta fase, l'eina desenvolupada ha estat provada, actualitzada i adaptada en funció de les necessitats observades i dels comentaris de les víctimes. Preguem que considereu la informació enumerada simples exemples i procediu avaluau sempre cada cas individualment.

		<p>contacte del treballador social responsable, el fiscal que investiga el cas, el número d'expedient de la investigació penal, etc.</p> <p>Plantejar la possibilitat d'organitzar el viatge a través de països de trànsit que ofereixin serveis a les víctimes del tràfic d'éssers humans, que no figurin a la llista de principals països de tràfic d'éssers humans i on hi hagi centres d'assessorament coneguts i de confiança que puguin oferir suport immediat si cal</p>
Retard en la sortida.	Suport previ a la sortida	Organitzar el suport i acompanyar la víctima al lloc de sortida, romandre-hi fins a la sortida per poder intervenir en cas de canvis sobtats de lloc, hora o data
Cancel·lació de la sortida.	Suport previ a la sortida, suport psicossocial	<p>La data de sortida sol ser un dia carregat d'emocions. Pot ser que les víctimes reflexionin sobre la decisió presa, potser tenen por del viatge i potser senten il·lusió o ansietat respecte a reunir-se amb la família o tornar al país d'origen o al país assignat en el marc del Conveni de Dublín. Encara que la sortida s'hagi preparat amb tot detall, la víctima es podria replantejar la decisió presa i negar-se a viatjar. Això pot abastar des del rebuig físic a la sortida fins a autolesions i intents de suïcidi.</p> <p>Plantejar la possibilitat de disposar d'un pla d'intervenció estandarditzat que pugui adaptar-se <i>ad hoc</i> a les necessitats i condicions de cada persona. El pla ha d'incloure com a mínim</p>

		opcions d'assistència sanitària, mesures de suport i intervenció psicològica i opcions d'allotjament si les mesures d'intervenció no porten a l'estabilització de la víctima
Cancel·lació de la sortida a causa de les condicions de viatge al país de sortida.	Suport previ a la sortida, ampliació de l'allotjament segur i suport social	<p>Garantir l'accés a informació actualitzada sobre les condicions de viatge i els horaris de sortida</p> <p>Plantejar la possibilitat de disposar d'un pla d'intervenció estandaritzat que pugui adaptar-se <i>ad hoc</i> a les necessitats i condicions de cada persona. El pla ha d'incloure com a mínim opcions d'assistència sanitària, mesures de suport i intervenció psicològica i opcions d'allotjament</p>
Cancel·lació de la sortida a causa de les condicions de viatge al país de trànsit.	Allotjament segur i suport social	<p>A l'hora d'organitzar les repatriacions, plantejar la possibilitat d'incloure únicament els països de trànsit on hi hagi una col·laboració amb un centre d'assessorament especialitzat que pugui intervenir en aquesta situació</p> <p>En funció dels programes de repatriació seleccionats, la víctima es podria beneficiar d'assistència a l'aeroport de trànsit</p> <p>Si la repatriació té lloc amb avió, plantejar la possibilitat de posar-se en contacte amb treballadors socials que exerceixin la seva tasca a l'aeroport en qüestió, ja que també tenen accés a les zones de trànsit</p>
Pèrdua de l'equipatge.	Ajuda per recuperar l'equipatge perdut	Plantejar la possibilitat d'assegurar la pèrdua d'equipatge mitjançant una assegurança de viatge

		<p>Aconsellar la víctima que guardi els objectes de valor, inclosos els documents, a la maleta de mà</p> <p>Aconsellar a la víctima que guardi una mica de roba bàsica i productes d'higiene a la maleta de mà fins que es trobi l'equipatge</p>
Interrupció de la comunicació.	Comunicació contínua amb els proveïdors de serveis	<p>Organitzar l'accés durant el viatge a un carregador de mòbil adequat</p> <p>Garantir que la itinerància (<i>roaming</i>) sigui tecnològicament possible i assequible per a la víctima</p> <p>Garantir mètodes de comunicació en cas de pèrdua o robatori del telèfon mòbil</p>
Problemes de salut durant el viatge.	Assistència mèdica	<p>En cas que es detecti algun problema de salut abans de la sortida, si escau, plantejar la possibilitat d'accedir a un programa de repatriació que inclogui atenció mèdica</p> <p>Assegurar-se que tingui a mà la medicació necessària</p> <p>Assegurar-se que tingui a mà la documentació sanitària i que la informació bàsica es faciliti en anglès o en l'idioma o els idiomes del país o dels països de trànsit</p>
Problemes de seguretat durant el viatge	Suport social; intervenció en crisi	<p>Preparar mesures de seguretat en col·laboració amb la víctima (per exemple, no revelar la seva identitat a determinades persones, no publicar res a xarxes socials sobre el seu viatge, desactivar la funció GPS al telèfon intel·ligent, no difondre la informació sobre el seu retorn al país de origen o al país assignat en el marc del Conveni de Dublín i evitar agafar la mateixa ruta que</p>

		<p>quan va entrar en el tràfic, la qual cosa inclou evitar les mateixes empreses de transport)</p> <p>Garantir la possibilitat d'intervenir en cas de crisi el dia de sortida o del viatge</p>
--	--	--

7.3. Riscos i necessitats a curt termini després de la derivació transnacional

Riscos ¹²	Necessitats	Mesures aplicades
Dificultats per accedir als serveis	Suport en el moment de l'arribada	Organitzar el suport a l'arribada (família si així ho desitja la víctima i els proveïdors de serveis segurs o especialitzats) des del moment en què la víctima arriba al país d'origen o al país assignat en el marc del Conveni de Dublín i garantir una comunicació contínua amb l'equip durant la repatriació Evitar organitzar repatriacions transnacionals durant el cap de setmana, tret d'acord específic amb l'equip d'arribada
Manca d'orientació o possibilitats limitades de transport	Transport intern	Si cal, organitzar prèviament el transport intern (comprovar la possibilitat i la seguretat d'utilitzar mitjans de transport públics després de les 22:00, hora local) Implicar l'equip d'arribada (si n'hi ha) en l'organització del transport intern
No tenir llar	Allotjament segur i adequat	Garantir l'accés a un allotjament segur i adequat (per exemple, adequat per a nens, amb suport psiquiàtric, suport social intensiu, refugi protegit amb adreça protegida, etc.) sobre la base de l'avaluació individual de riscos i necessitats Organitzar una reunió per videoconferència abans de la

¹² Els exemples que figuren a la taula són els resultats de la fase de proves realitzades en el marc del projecte TIATAS. Durant aquesta fase, l'eina desenvolupada ha estat provada, actualitzada i adaptada en funció de les necessitats observades i dels comentaris de les víctimes. Preguem que considereu la informació enumerada simples exemples i procediu avaluau sempre cada cas individualment.

		<p>sortida amb assessorament a distància previ ofert pel centre d'acollida (la sessió d'assessorament ha d'incloure almenys informació concreta sobre el temps que és possible passar-hi, el reglament intern i les condicions d'allotjament)</p>
<p>Problemes de salut</p>	<p>Ajuda mèdica</p>	<p>Garantir l'accés al servei d'atenció sanitària i que es conegui la medicació necessària o els problemes de salut a la fase prèvia a la sortida</p> <p>Plantejar la possibilitat d'accedir a programes de repatriació que garanteixin l'atenció mèdica durant els primers mesos després de l'arribada</p> <p>Si se sap que hi ha una malaltia aguda o crònica, informar el metge de la repatriació abans de la sortida i estudiar la medicació disponible (o no prohibida) al país de destinació</p> <p>Traduir la documentació mèdica a l'idioma del país de destinació o, si no és possible, la informació principal a l'anglès</p> <p>Assegurar-se que es disposa de la medicació necessària fins al final del tractament mèdic, en cas de malaltia greu, o que es disposa del subministrament necessari durant almenys el primer mes després de l'arribada</p> <p>Assegurar-se que es disposa de les receptes dels medicaments per evitar possibles dificultats amb els</p>

		<p>serveis duaners i facilitar la prescripció de més medicaments</p>
<p>Estigmatització i inestabilitat psicològica</p>	<p>Suport psicològic</p>	<p>Plantejar la mediació amb membres de la unitat familiar, parents o amics abans de la repatriació per evitar o reduir el risc d'estigmatització</p> <p>Si és possible i necessari, organitzar sessions de psicoteràpia abans de la sortida per reduir el temps transcorregut entre el moment de l'arribada i la primera sessió</p> <p>Si s'acorda així, facilitar les dades de contacte del psicoterapeuta del país d'explotació/identificació i traduir els documents expedits</p> <p>En cas d'estar legalment permès i si és necessari, cal assenyalar l'existència de comportament autolesiu</p>
<p>Victimització secundària</p>	<p>Suport social i intervenció en crisi</p>	<p>Avaluació dels possibles riscos abans de la repatriació i la seva correspondència amb mesures pal·liatives adaptades específicament</p> <p>Elaborar, juntament amb la víctima i el proveïdor de serveis, un pla individualitzat de suport i intervenció abans de la repatriació i avaluar-lo periòdicament després de la repatriació</p> <p>Mantenir-se informat sobre possibles procediments penals al país d'explotació/identificació; garantir el compliment de les obligacions legals necessàries per mantenir-se informat (per exemple, mandat/acord de confidencialitat, etc.)</p>

		<p>Informar la víctima i el proveïdor de serveis responsable si l'autor del delicte ha estat posat en llibertat o si s'han pres altres mesures processals que puguin tenir una repercussió significativa en l'estat actual</p>
Atur	Integració al mercat laboral	<p>Avaluar la conveniència de la inclusió al mercat laboral després de la repatriació</p> <p>Si és necessari i possible, avaluar si la inclusió en una empresa social seria un mètode eficaç de trànsit de la desocupació al mercat de treball lliure</p> <p>Plantejar l'elaboració, juntament amb la víctima i el proveïdor de serveis del país d'origen o del país assignat en el marc del Conveni de Dublín, un pla d'integració que inclogui mesures per a la integració laboral (per exemple, redactar un CV, recollir-ne els certificats de qualificació concedits, etc.), així com mètodes de relaxació (per exemple, esports, ioga, pintura, teràpia amb animals, etc.)</p>
Dificultats per a la (re)integració	Ajuda per a la (re)integració	<p>Dissenyar una estratègia destinada a preparar la víctima per al nou entorn, especialment si ha estat en situació d'explotació (a l'estranger) durant molt de temps o si la repatriació té lloc cap a un país signant del Conveni de Dublín, o si la repatriació té lloc al país d'origen, però a una ciutat diferent (desconeguda)</p> <p>Garantir una transició fluida i sensible als aspectes culturals (possible contractació de mediadors culturals, especialment en la situació dels països signants)</p>

		del Conveni de Dublín) Assegurar-se que les expectatives siguin realistes per evitar una decepció que pugui desembocar en l'abandonament sobtat del servei/programa de suport
--	--	--

7.4. Riscos i necessitats a mitjà termini després de la derivació transnacional

Riscos ¹³	Necessitats	Mesures aplicades
Situació de carrer	Trànsit a un centre d'allotjament de llarga durada	Avaluar en el moment oportú les opcions d'allotjament i ajudar la víctima a prendre una decisió fonamentada sobre el seu proper allotjament Ofereix suport durant la fase de prova de l'habitatge de trànsit
Addicció (incloses les drogues il·legals)	Suport psicossocial	Derivar la víctima a serveis de suport especialitzats si es pot detectar un comportament addictiu abans o durant l'explotació, per evitar una recaiguda Preparar juntament amb la víctima uns hàbits diaris i oferir suport per portar-los a la pràctica Ofereix ajuda per al desenvolupament d'habilitats individuals de gestió de la vida Analitzar els recursos i facilitar l'adquisició de mecanismes d'afrontament
Trastorn psicològic	Abordatge dels trastorns conductuals i emocionals	Abordar el trastorn identificat poc després de la repatriació i garantir un contacte estable amb l'especialista o els especialistes Accés a programes de tractament

¹³ Els exemples que figuren a la taula són els resultats de la fase de proves realitzades en el marc del projecte TIATAS. Durant aquesta fase, l'eina desenvolupada ha estat provada, actualitzada i adaptada en funció de les necessitats observades i dels comentaris de les víctimes. Preguem que considereu la informació enumerada simples exemples i procediu avaluau sempre cada cas individualment.

		Cites Previsibilitat
Atur	Entorn de treball estable i adequat	Facilitar al més aviat possible la integració al mercat laboral Assegurar-se que la feina sigui proporcional a les habilitats i capacitats de la víctima
Victimització secundària	Serveis de trànsit o de suport a llarg termini	Derivar la víctima a serveis de suport especialitzats (per exemple, serveis diferents dels de suport a les víctimes del tràfic d'éssers humans si l'explotació ja no és el problema principal)
Comportament delictiu	Suport individualitzat i sense interrupcions	Elaborar un pla de vida individual estable i sostenible i oferir la possibilitat de mantenir el contacte